

(สำเนา)
เลขรับ ๔/๒๕๕๔ วันที่ ๒๗ ม.ค. ๒๕๕๔
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน พ.ศ. พร้อมด้วย
บันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้มาเพื่อได้โปรดนำเสนอ
สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณา
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พีรพันธุ์ พาลุสุข ผู้เสนอ

(นายพีรพันธุ์ พาลุสุข)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเกียรติ นาสิมมา ผู้เสนอ (ลงชื่อ) เกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์ ผู้เสนอ

(นายประเกียรติ นาสิมมา)

(นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เจริญ จรรย์โกมล ผู้เสนอ (ลงชื่อ) อรุณี ชำนาญยา ผู้เสนอ

(นายเจริญ จรรย์โกมล)

(นางสาวอรุณี ชำนาญยา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) เกษม อุประ ผู้เสนอ

(นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์)

(นายเกษม อุประ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไชยวัฒน์ ตินรัตน์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) อติศักดิ์ โภคกุลกานนท์ ผู้เสนอ

(นายไชยวัฒน์ ตินรัตน์)

(นายอติศักดิ์ โภคกุลกานนท์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมพล เกยุราพันธ์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ศักดา คงเพชร ผู้เสนอ

(นายสมพล เกยุราพันธ์)

(นายศักดา คงเพชร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ)	นพคุณ รัฐผไท	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สงวน พงษ์มณี	ผู้เสนอ
	(นาย นพคุณ รัฐผไท)			(นายสงวน พงษ์มณี)	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	
(ลงชื่อ)	อิทธิเดช แก้วหลวง	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	พรพิมล ธรรมสาร	ผู้เสนอ
	(นายอิทธิเดช แก้วหลวง)			(นางสาวพรพิมล ธรรมสาร)	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	
(ลงชื่อ)	สิรินทร รามสูต	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ละออง ดิยะไพรัช	ผู้เสนอ
	(นางสิรินทร รามสูต)			(นางสาวละออง ดิยะไพรัช)	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	
(ลงชื่อ)	จรัสฤทธิ์ จันทรสุนทร	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	ผู้เสนอ
	(นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุนทร)			(นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์)	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	
(ลงชื่อ)	ประเสริฐ จันทรวงทอง	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	เศกสิทธิ์ ไวนิยมพงศ์	ผู้เสนอ
	(นายประเสริฐ จันทรวงทอง)			(นายเศกสิทธิ์ ไวนิยมพงศ์)	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	
(ลงชื่อ)	สุรัชย์ เบ้าจรรยา	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สุชาย ศรีสุรพล	ผู้เสนอ
	(นายสุรัชย์ เบ้าจรรยา)			(นายสุชาย ศรีสุรพล)	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	
(ลงชื่อ)	ลินดา เชิดชัย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	อัสনী เชิดชัย	ผู้เสนอ
	(นางลินดา เชิดชัย)			(นายอัสনী เชิดชัย)	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานประชุม

วันนา พิมพ์

ทาน

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๓ บัญญัติให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ฉะนั้น หน่วยงานของรัฐจึงต้องมีบทบาทในการส่งเสริมให้การใช้สิทธิชุมนุมในที่สาธารณะและการเดินขบวน เป็นไปด้วยความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมโดยคล่องตัว รอบคอบ และทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้ง การคุ้มครองไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายแก่สาธารณชนทั่วไป ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือขัดต่อความเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การส่งเสริมการใช้สิทธิและคุ้มครองสิทธิดังกล่าว จำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์ กติกา เงื่อนไข เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและผู้เข้าร่วมชุมนุมใช้สิทธิชุมนุมให้เกิดความเรียบร้อยและอยู่ในกรอบของกฎหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๖๕๕ การเดินขบวน

เขตจำกัดทำให้ผู้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะไม่อาจเคลื่อนที่ในลักษณะการเดินขบวนหรือการจัดการชุมนุมในพื้นที่ที่มีลักษณะเปิดโล่งและผู้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะอาจเคลื่อนที่ในลักษณะการเดินขบวนร่วมด้วยก็ได้

“การเดินขบวน” หมายความว่า การชุมนุมสาธารณะซึ่งเคลื่อนที่ไปโดยใช้ทางสาธารณะเพื่อการนั้นไม่ว่าเป็นระยะทางเท่าใด

“อาวุธ” หมายความว่า รวมถึงสิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธโดยสภาพ แต่ซึ่งได้ใช้หรือเจตนาจะใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน หรือที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งเปิดหรือยินยอมให้ประชาชนเข้าไปหรือใช้เป็นทางสัญจรได้ ทั้งนี้ รวมตลอดถึงทางหลวงและทางสาธารณะ

“การอำพรางตน” หมายความว่า การปกปิดเอกลักษณ์ส่วนบุคคลเพื่อจงใจมิให้มีการระบุตัวบุคคลได้ถูกต้อง เช่น การใช้สีพรางหน้า หรือการสวมหมวกคลุมหน้า หรือสวมผ้าคลุมหน้า

“การบังคับทางปกครอง” หมายความว่า การดำเนินการบังคับกับบุคคลหรือทรัพย์สินตามคำสั่งทางปกครอง ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีคำสั่งห้ามเข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะ ได้แก่

(ก) การจับกุมออกไปจากสถานที่จัดการชุมนุม

(ข) การเรียกให้ชำระค่าปรับบังคับการ

(๒) กรณีคำสั่งสลายการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวน ได้แก่

(ก) พนักงานเจ้าหน้าที่หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นสั่งการต่อผู้เข้าร่วมการชุมนุมโดยตรงเพื่อให้ออกไปจากสถานที่จัดการชุมนุม

(ข) การบังคับทางปกครองโดยตรง ได้แก่

(๑.๑) การดำเนินการบังคับกับบุคคลหรือทรัพย์สินตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำการหรือละเว้นการกระทำ โดยการใช้กำลังทางกายภาพ หรือ

(๑.๒) การใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ เช่น การใช้เครื่องพันธนาการ การใช้เครื่องกีดขวาง การใช้เครื่องก่อเสียง การฉีดน้ำ หรือการใช้สุนัขตำรวจ

(๑.๓) การใช้อาวุธ เช่น ปืนกระสุนยาง วัตถุระเบิด หรือสารที่ก่อให้เกิดความระคายเคืองหรือหมดสติ เช่น แก๊สน้ำตา หรือระเบิดควัน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กรณีต่อไปนี้

- (๑) การประชุมของพรรคการเมือง
- (๒) การชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนที่หน่วยงานของรัฐจัดขึ้น
- (๓) การชุมนุมอันเนื่องมาจากข้อพิพาทแรงงานที่จัดขึ้นภายในสถานประกอบการตาม

กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์

- (๔) การชุมนุมสาธารณะภายในสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติอัน

เนื่องมาจากความสัมพันธ์ในทางการศึกษา

- (๕) การชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนที่จัดขึ้นตามขนบธรรมเนียมประเพณี กิจกรรม

ทางศาสนาหรือความเชื่อ กิจกรรมเพื่อการกีฬา การศึกษาวิจัย ความบันเทิง หรือการสาธารณกุศลเท่าที่ไม่เป็นอันตรายต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

- (๖) การชุมนุมในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มี

ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ บุคคลทุกคนมีเสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนโดยสงบและปราศจาก

อาวุธ

มาตรา ๗ ตัวแทนหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่น ไม่อาจถูกตัดสิทธิในการเข้าร่วมการประชุม สภาสาธารณะหรือเดินขบวนเพื่อเข้าร่วมสังเกตการณ์ บันทึกภาพหรือเสียง และรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์การประชุมสาธารณะหรือการเดินขบวน ทั้งนี้ การบันทึกภาพหรือเสียงและการนำเสนอภาพหรือเสียงในระหว่างการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลด้วย

ตัวแทนหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนที่ประสงค์จะเข้าร่วมการประชุมสาธารณะหรือการเดินขบวนตามวรรคหนึ่ง ต้องแจ้งชื่อและองค์กรหรือหน่วยงานที่ตนเองสังกัดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องแสดงบัตรประจำตัวสื่อมวลชนและสวมปลอกแขนสื่อมวลชนตลอดเวลาที่อยู่ในสถานที่จัดการชุมนุมสาธารณะ

บัตรประจำตัวและปลอกแขนสื่อมวลชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ ห้ามกระทำการใด ๆ เพื่อขัดขวางการประชุมสาธารณะหรือการเดินขบวนที่ชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๙ ห้ามผู้สวมเครื่องแบบราชการหรือเครื่องแต่งกายที่มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องแบบราชการเข้าร่วมการประชุมสาธารณะหรือการเดินขบวนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียกร้องในทางการเมือง

มาตรา ๑๐ ห้ามผู้เข้าร่วมการประชุมสาธารณะหรือการเดินขบวนกระทำการอำพรางตน

มาตรา ๑๑ การชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวนบริเวณสถานที่ดังต่อไปนี้ ห้ามบุกรุกเข้าไปในสถานที่ดังกล่าวและให้ดำเนินการชุมนุมสาธารณะในพื้นที่ที่เปิดหรือเดินขบวนได้เท่าที่ไม่เป็นอันตรายต่อการให้บริการสาธารณะ การปฏิบัติหน้าที่ราชการ ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง หรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

- (๑) อาคารรัฐสภาและทำเนียบรัฐบาล
- (๒) สถานทูต สถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลของรัฐต่างประเทศ
- (๓) สถานที่ตั้งองค์การระหว่างประเทศ หรือองค์การสหประชาชาติ
- (๔) ที่ทำการศาล
- (๕) สนามบิน สถานีรถไฟ หรือสถานีขนส่ง

มาตรา ๑๒ การชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนที่ชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียงกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาด กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

หมวด ๒

การประชุมสภาฯ

ส่วนที่ ๑

ผู้จัดการประชุมสภาฯ หรือเด็ชบวณ ผู้นำการประชุมสภาฯ หรือเด็ชบวณ

และอาสาสมัครจัดระเบียบการประชุมสภาฯ หรือเด็ชบวณ

มาตรา ๑๓ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยและบรรลุนิติภาวะอาจจัดให้มีการประชุมสภาฯ หรือการเด็ชบวณได้ และให้ถือว่าบุคคลที่จัดให้มีการประชุมสภาฯ หรือเด็ชบวณเป็นผู้จัดการประชุมสภาฯ หรือผู้จัดการเด็ชบวณตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

ผู้นำการประชุมสภาฯ หรือการเด็ชบวณต้องมีสัญชาติไทย

มาตรา ๑๔ การประชุมสภาฯ หรือการเด็ชบวณต้องมีผู้นำการประชุมสภาฯ หรือการเด็ชบวณ แล้วแต่กรณี

ผู้จัดการประชุมสภาฯ หรือการเด็ชบวณอาจเป็นผู้นำการประชุมสภาฯ หรือเด็ชบวณ หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ เป็นผู้นำการประชุมสภาฯ หรือเด็ชบวณได้

มาตรา ๑๕ ให้ผู้จัดการประชุมสภาฯ หรือการเด็ชบวณมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นหรือสิ้นสุดการประชุมสภาฯ หรือเด็ชบวณ
- (๒) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในการประชุมสภาฯ หรือ

การเด็ชบวณ และแจ้งต่อผู้ที่ประสงค์จะเข้าร่วมการประชุมสภาฯ หรือเด็ชบวณ

- (๓) กำหนดการประชุมสภาฯ หรือเด็ชบวณให้เป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธ
- (๔) ยุติการประชุมสภาฯ หรือการเด็ชบวณได้ตลอดเวลา
- (๕) ควบคุมดูแลผู้เข้าร่วมการประชุมสภาฯ หรือเด็ชบวณให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใน

มาตรานี้และตามพระราชบัญญัตินี้

- (๖) ออกคำสั่งให้บุคคลที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในมาตรานี้หรือตามพระราชบัญญัตินี้ออกจาก

สถานที่จัดการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวน

(๓) ควบคุมดูแลให้การชุมนุมสาธารณะที่มีการใช้เครื่องขยายเสียงไม่กระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนที่อยู่อาศัยบริเวณรอบสถานที่จัดการชุมนุมเกินสมควร และวางมาตรการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานที่ชุมนุมตามกฎหมายว่าด้วยรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

มาตรา ๑๖ ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะอาจจัดให้มีบุคคลผู้มีสัญชาติไทยและบรรลุนิติภาวะเป็นอาสาสมัครจัดระเบียบการชุมนุมเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินการชุมนุมได้ตามความเหมาะสม โดยต้องแจ้งรายชื่อและจำนวนของอาสาสมัครจัดระเบียบการชุมนุมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งเพิ่มจำนวนอาสาสมัครจัดระเบียบการชุมนุมได้ตามความเหมาะสม

ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะต้องจัดให้มีปλοกแขนอาสาสมัครจัดระเบียบการชุมนุม และตลอดเวลาที่อยู่ในสถานที่จัดการชุมนุมสาธารณะต้องสวมปλοกแขนอาสาสมัครจัดระเบียบการชุมนุม

มาตรา ๑๗ ห้ามผู้จัดการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวน ผู้นำการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวน และอาสาสมัครจัดระเบียบการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวนพกพาอาวุธ หรือยินยอมให้ผู้ที่เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวนพกพาอาวุธเข้ามาร่วมการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวน

มาตรา ๑๘ ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจออกคำสั่งห้ามบุคคลดังต่อไปนี้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะ

- (๑) ผู้ที่พกพาอาวุธเข้ามาในบริเวณสถานที่จัดการชุมนุมสาธารณะ
- (๒) ผู้ที่สวมเครื่องแบบราชการหรือเครื่องแต่งกายที่มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องแบบ

ราชการเข้ามาในบริเวณสถานที่จัดการชุมนุมสาธารณะ

- (๓) ผู้ที่แต่งกายในลักษณะการอำพรางตนเข้ามาในบริเวณสถานที่จัดการชุมนุมสาธารณะ

เมื่อผู้นำการชุมนุมสาธารณะมีคำสั่งห้ามผู้ใดเข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะแล้ว ให้ผู้นั้น

ออกไปจากสถานที่จัดการชุมนุมโดยทันที

หากบุคคลที่ได้รับคำสั่งห้ามเข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะไม่ออกไปจากสถานที่จัดการ

ชุมนุม ให้ผู้นำการชุมนุมสาธารณะแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการให้บุคคลดังกล่าวออกไปจากสถานที่จัดการชุมนุมนั้น

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์การชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน

มาตรา ๑๕ ห้ามผู้ใดจัดการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวนในพื้นที่ห้ามจัดการชุมนุมสาธารณะ

ให้สถานที่ประทับของพระมหากษัตริย์ พระราชินี องค์กรรัชทายาท และสถานที่พักอาศัยของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เป็นพื้นที่ห้ามจัดการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งภายในรัศมีหนึ่งร้อยเมตรจากสถานที่ดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดพื้นที่ห้ามจัดการชุมนุมสาธารณะ ให้ตรากฎกระทรวงกำหนดเขตพื้นที่ห้ามจัดการชุมนุมสาธารณะ

ให้มีแผนที่หรือแผนผังพื้นที่ห้ามจัดการชุมนุมสาธารณะแสดงอาณาบริเวณหรือสถานที่ที่จะกำหนดเป็นพื้นที่ห้ามจัดการชุมนุมสาธารณะนั้น ติดไว้ท้ายกฎกระทรวงนั้น แผนที่หรือแผนผังดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ เมื่อกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๕ ใช้บังคับแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากพนักงานเจ้าหน้าที่ปิดประกาศสำเนาของกฎกระทรวงดังกล่าว พร้อมทั้งแผนที่ หรือแผนผังท้ายกฎกระทรวงไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ที่ทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่
- (๒) ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต และที่ทำการแขวง หรือศาลากลางจังหวัด

ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการตำบลและที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี แห่งท้องที่ที่กำหนดเป็นพื้นที่ห้ามจัดการชุมนุมสาธารณะนั้นตั้งอยู่

- (๓) สถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่กำหนดเป็นพื้นที่ห้ามจัดการชุมนุมสาธารณะนั้นตั้งอยู่

พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องติดตั้งเครื่องหมาย

แสดงการกำหนดอาณาเขตพื้นที่ห้ามจัดการชุมนุมสาธารณะ ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกและความเป็นระเบียบในการใช้ที่สาธารณะ ก่อนเริ่มการประชุมสาธารณะหรือเดินขบวน ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะต้องแจ้งการประชุมสาธารณะหรือเดินขบวนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นหนังสือล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน

การประชุมสาธารณะหรือเดินขบวนที่โดยสภาพไม่อาจแจ้งการประชุมเป็นหนังสือตามวรรคหนึ่งให้กระทำด้วยวาจาได้ ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งให้ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะแจ้งการประชุมสาธารณะหรือเดินขบวนเป็นหนังสือในภายหลังได้

การแจ้งการประชุมสาธารณะหรือเดินขบวนอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (๑) วันและเวลาเริ่มและสิ้นสุดการประชุมสาธารณะหรือเดินขบวน
- (๒) วัตถุประสงค์ของการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวน
- (๓) สถานที่จัดการชุมนุมสาธารณะหรือเส้นทางการเดินขบวนและสถานที่ที่จะหยุดพัก
- (๔) เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือยานพาหนะที่ใช้ในการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวน
- (๕) จำนวนผู้เข้าร่วมการประชุมสาธารณะหรือเดินขบวน โดยประมาณ
- (๖) ชื่อและที่อยู่ของผู้จัดการชุมนุมสาธารณะหรือผู้นำการประชุมสาธารณะหรือเดินขบวน
- (๗) ชื่อและที่อยู่ของอาสาสมัครจัดระเบียบการประชุมสาธารณะหรือเดินขบวน

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะไม่อาจแจ้งการประชุมสาธารณะหรือเดินขบวนตามมาตรานี้ได้ และเมื่อเหตุจำเป็นดังกล่าวผ่านพ้นไปแล้ว ให้ผู้นำการประชุมสาธารณะแจ้งการประชุมสาธารณะหรือเดินขบวนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีเขตอำนาจโดยทันที

ในกรณีที่การประชุมสาธารณะหรือเดินขบวนกระทำในพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่สองคนขึ้นไป ให้ยื่นคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งห้ามการจัดการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวนตามมาตรา ๒๑ ให้มีหนังสือแจ้งนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งระบุเหตุผลของการคัดค้านเพื่อประกอบการพิจารณา

ให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายพิจารณาคำคัดค้านการประชุมสาธารณะในพื้นที่เปิดหรือเดินขบวนให้เสร็จก่อนเริ่มการประชุมสาธารณะหรือเดินขบวน พร้อมแจ้งเหตุผลให้ผู้แจ้งการประชุมสาธารณะหรือเดินขบวนนั้นทราบด้วย คำวินิจฉัยของนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้เป็นที่สุด

ถ้านายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายพิจารณาคำคัดค้านไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ถือว่านายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายไม่คัดค้านการประชุมสาธารณะหรือเดินขบวนนั้นแล้ว

พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญและการรักษาความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองในการคัดค้านการจัดการชุมนุมสาธารณะด้วย

มาตรา ๒๓ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจกำหนดเงื่อนไขในการจัดการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวน ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การจัดการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนในเวลากลางคืน

(๒) การจัดการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนในวันสำคัญทางศาสนา และวันสำคัญทางประเพณีและวัฒนธรรมของชาติ

(๓) เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงจากสถานการณ์ในขณะที่แจ้งการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนว่าการชุมนุมดังกล่าวอาจเป็นอันตรายโดยตรงต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

กรณีตาม (๓) พนักงานเจ้าหน้าที่อาจออกคำสั่งห้ามการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนแทนก็ได้

มาตรา ๒๔ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งสลายการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนในกรณีต่อไปนี้

(๑) การชุมนุมหรือการเดินขบวนในพื้นที่ห้ามจัดการชุมนุมสาธารณะ

(๒) การชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนที่ต้องห้ามตามมาตรา ๒๓ (๓)

(๓) ผู้นำการชุมนุมสาธารณะไม่ควบคุมดูแลผู้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนหรือออกคำสั่งห้ามบุคคลที่พกพาอาวุธเข้าร่วมในการชุมนุมโดยทันที

(๔) ผู้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะกระทำการส่งเสริมหรือช่วยยั่วยุให้มีการกระทำที่เป็นอันตรายโดยตรงต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และผู้นำการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนไม่ดำเนินการเพื่อยุติการกระทำดังกล่าวโดยทันที

(๕) เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงจากสถานการณ์ในขณะที่พิจารณาว่าการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนดังกล่าวอาจเป็นอันตรายโดยตรงต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งสลายการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนแล้ว ให้ผู้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะออกไปจากสถานที่จัดการชุมนุมโดยทันที

หมวด ๓

การสลายการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวน

ส่วนที่ ๑

มาตรการบังคับทางปกครอง

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้เข้าร่วมการชุมนุมที่ถูกสั่งห้ามเข้าร่วมการชุมนุมตามมาตรา ๑๘ ไม่ออกไปจากสถานที่จัดการชุมนุม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดค่าปรับทางปกครองหรือในกรณีจำเป็นเร่งด่วนอาจจับกุมผู้นั้นออกไปจากสถานที่จัดการชุมนุมได้

มาตรา ๒๖ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งสลายการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวนตามมาตรา ๒๔ แล้ว ให้ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะแจ้งยุติการชุมนุมสาธารณะแก่ผู้เข้าร่วมการชุมนุมทุกคน พร้อมกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการจัดให้ผู้เข้าร่วมการชุมนุมออกไปจากสถานที่จัดการชุมนุมด้วย

หากผู้จัดการชุมนุมสาธารณะไม่ดำเนินการแจ้งยุติการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นสั่งการต่อผู้เข้าร่วมการชุมนุมโดยตรงเพื่อให้ออกไปจากสถานที่จัดการชุมนุม

ในกรณีที่ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแจ้งยุติการชุมนุมสาธารณะแล้ว แต่ผู้เข้าร่วมการชุมนุมยังไม่ออกไปจากสถานที่จัดการชุมนุมภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ประกอบกับข้อเท็จจริงในขณะนั้นปรากฏว่า ผู้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะกระทำการอันอาจเป็นอันตรายโดยตรงต่อการรักษาความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง พนักงานเจ้าหน้าที่อาจดำเนินการบังคับทางปกครองโดยตรงได้

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับทางปกครองโดยตรง ต้องเลือกมาตรการบังคับทางปกครองที่กระทบกระเทือนต่อผู้ที่อยู่ภายใต้การบังคับทางปกครองและประโยชน์ส่วนรวมน้อยที่สุด

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับทางปกครองโดยตรงโดยเลือกใช้อาวุธหรือการใช้กำลังทางกายภาพเพื่อสลายการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวน ทั้งนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องกระทำเท่าที่จำเป็น อย่างได้สัดส่วนและพอสมควรแก่เหตุตามหลักสากล

พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องไม่ดำเนินการบังคับทางปกครองโดยตรง หากการกระทำดังกล่าวละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือไม่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์แห่งการบังคับทางปกครอง หรือขัดต่อหลักความชอบด้วยกฎหมายอย่างชัดเจน

ส่วนที่ ๒

ขั้นตอนการบังคับทางปกครอง

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ผู้จัดการหรือผู้นำการชุมนุมที่ถูกสั่งห้ามเข้าร่วมการชุมนุมไม่ชำระค่าปรับทางปกครองตามมาตรา ๒๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

ในกรณีที่ผู้จัดการหรือผู้นำการชุมนุมที่ถูกสั่งห้ามเข้าร่วมการชุมนุมไม่อาจชำระค่าปรับบังคับการได้อย่างแน่แท้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาลอาญาเพื่อขอให้ศาลอาญาออกหมายกักขังแทนการชำระค่าปรับทางปกครอง

มาตรา ๒๙ ก่อนใช้มาตรการบังคับทางปกครอง พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องมีคำเตือนเป็นหนังสือให้มีการกระทำหรือละเว้นกระทำตามคำสั่งสลายการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามสมควรแก่กรณี คำเตือนดังกล่าวจะกำหนดไปพร้อมกับคำสั่งคำสั่งสลายการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวนก็ได้

มาตรา ๓๐ พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามที่กำหนดไว้ในคำเตือนตามมาตรา ๒๙ การเปลี่ยนแปลงมาตรการจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อปรากฏว่ามาตรการที่กำหนดไว้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์

มาตรา ๓๑ คำสั่งเตือนตามมาตรา ๒๙ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) มาตรการบังคับทางปกครองที่จะใช้ในการสลายการชุมนุมเพียงมาตรการเดียว
- (๒) ระยะเวลาในการปฏิบัติตามคำสั่งเตือน
- (๓) จำนวนค่าปรับบังคับการหรือค่าใช้จ่ายโดยประมาณกรณีการเข้ากระทำการแทน (ถ้ามี)
- (๔) ชื่อและตำแหน่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกคำสั่งเตือน
- (๕) วันเดือนปีที่ออกคำสั่งเตือน
- (๖) การแจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเตือน

หมวด ๔
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างการประชุมสาธารณะหรือการเดินขบวน ดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าไปในบริเวณที่มีการจัดการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนเพื่อเฝ้าระวัง ตรวจตรา ควบคุมหรือตรวจสอบการดำเนินการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวน
 - (๒) บันทึกรูปภาพหรือบันทึกเสียงของผู้เข้าร่วมการประชุมสาธารณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมสาธารณะ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้เข้าร่วมการประชุมจะก่อให้เกิดอันตรายต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง หรือในกรณีที่บุคคลที่สามอาจถูกกระทบสิทธิอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้
 - (๓) ควบคุมให้การชุมนุมสาธารณะที่มีการใช้เครื่องขยายเสียงไม่กระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนที่อยู่อาศัยบริเวณสถานที่จัดการชุมนุมเกินสมควร และมีอำนาจสั่งให้ผู้นำการประชุมสาธารณะหรือการเดินขบวนลดเสียงลงได้ เมื่อปรากฏว่าเสียงที่โฆษณานั้นก่อความรำคาญเกินสมควร
 - (๔) จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการจัดการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวนตามความเหมาะสม เช่น จัดให้มีรถสุขาเคลื่อนที่หรือรถขนขยะ เครื่องกั้นหรือเครื่องกีดขวางเพื่อป้องกันบุคคลเข้าไปก่อความไม่สงบในการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวน ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการดังกล่าว
 - (๕) ในกรณีที่การประชุมสาธารณะอาจมีผลกระทบต่อการสัญจร โดยปกติของประชาชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการจัดการชุมนุมสาธารณะทางสื่อสาธารณะ
- ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำลายสิ่งบันทึกภาพหรือบันทึกเสียงของผู้เข้าร่วมการประชุมสาธารณะตาม (๒) ภายหลังยุติการประชุมสาธารณะโดยทันที ยกเว้นในกรณีที่ต้องใช้สิ่งบันทึกภาพหรือบันทึกเสียงดังกล่าวเพื่อติดตามการกระทำความผิดต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองของผู้เข้าร่วมการประชุม หรือเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เนื่องจากผู้ที่ถูกบันทึกภาพหรือบันทึกเสียงถูกกล่าวหาว่าเตรียมการหรือดำเนินการเพื่อกระทำความผิดต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองอันเกี่ยวเนื่องกับการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๓๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแจ้งต่อผู้จัดการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวนและต้องติดบัตรแสดงตัวในขณะปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๕
การอุทธรณ์

มาตรา ๓๔ การอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ให้กระทำได้โดยยื่นต่อนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว ทั้งนี้ให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับหนังสือ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าคำสั่งเจ้าพนักงานตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ไม่มีผลบังคับ

คำวินิจฉัยของนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้เป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๓๕ ผู้ถูกดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองอาจอุทธรณ์การบังคับทางปกครองนั้นได้ และให้นำความในมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาคดีอันเนื่องมาจากข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือการกระทำตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๗ บุคคลใดมีเจตนากระทำความผิดตามบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวชำระค่าปรับทางปกครองเป็นจำนวนไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท สำหรับการกระทำความผิดแต่ละครั้ง

(๑) ตัวแทนหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนที่ไม่แสดงบัตรประจำตัวสื่อมวลชนและสวมปลอกแขนสื่อมวลชนตลอดเวลาที่อยู่ในสถานที่จัดการชุมนุมสาธารณะ

(๒) ผู้ที่สวมเครื่องแบบราชการหรือเครื่องแต่งกายที่มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องแบบราชการเข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนเพื่อการเรียกร้องทางการเมือง

(๑) ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวน และผู้นำการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนที่ไม่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓

มาตรา ๓๘ ผู้ที่กระทำการใด ๆ เพื่อขัดขวางการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนที่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องชำระค่าปรับทางปกครองเป็นจำนวนไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

* มาตรา ๓๙ ผู้นำการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองเป็นจำนวนไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๔๐ ผู้จัดการ ผู้นำ และอาสาสมัครจัดระเบียบการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนที่พกพาอาวุธร่วมการชุมนุม ต้องชำระค่าปรับทางปกครองเป็นจำนวนไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๔๑ ผู้จัดการ หรือผู้นำการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนที่ฝ่าฝืนคำสั่งห้ามการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวน ต้องชำระค่าปรับทางปกครองเป็นจำนวนไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๔๒ ผู้ที่ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองเป็นจำนวนไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๔๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองเป็นจำนวนไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๔๓ ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การชำระค่าปรับทางปกครอง และในกรณีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่งเรียกให้ชำระค่าปรับทางปกครอง ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับทางปกครอง ในกรณีนี้ ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคำสั่งให้ชำระค่าปรับทางปกครองนั้นชอบด้วยกฎหมายก็ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาและบังคับคดีให้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินขายทอดตลาดเพื่อชำระค่าปรับทางปกครองได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะและเดินขบวน

พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน พ.ศ.

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๓ บัญญัติให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ฉะนั้น หน่วยงานของรัฐจึงต้องมีบทบาทในการส่งเสริมให้การใช้สิทธิชุมนุมในที่สาธารณะและการเดินขบวน เป็นไปด้วยความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมโดยคล่องตัว รอบคอบ และทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้ง การคุ้มครองไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายแก่สาธารณชนทั่วไป ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญหรือขัดต่อความเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การส่งเสริมการใช้สิทธิและคุ้มครองสิทธิดังกล่าว จำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์ กติกา เงื่อนไข เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและผู้เข้าร่วมชุมนุมใช้สิทธิชุมนุมให้เกิดความเรียบร้อยและอยู่ในกรอบของกฎหมาย และเสรีภาพเดินขบวน

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “การชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน พ.ศ.”

๓. วันใช้บังคับ

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๔. บทนิยาม

“การชุมนุมสาธารณะ” หมายความว่า การรวมตัวอย่างเปิดเผยของบุคคลตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไป โดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกันและบุคคลทุกคนอาจเข้าร่วมได้อย่างเสรี ไม่ว่าจะชุมนุมดังกล่าวจัดในบริเวณที่มีอาณาเขตจำกัดทำให้ผู้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะไม่อาจเคลื่อนที่ในลักษณะการเดินขบวนหรือการจัดการชุมนุมในพื้นที่ที่มีลักษณะเปิดโล่งและผู้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะอาจเคลื่อนที่ในลักษณะการเดินขบวนร่วมด้วยก็ได้

“การเดินขบวน” หมายความว่า การชุมนุมสาธารณะซึ่งเคลื่อนที่ไปโดยใช้ทางสาธารณะเพื่อการนั้น ไม่ว่าจะเป็นระยะทางเท่าใด

“อาวุธ” หมายความว่า รวมถึงสิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธโดยสภาพ แต่ซึ่งได้ใช้หรือเจตนาจะใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน หรือที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ครอบครองหรือใช้ประโยชน์ ซึ่งเปิดหรือยินยอมให้ประชาชนเข้าไปหรือใช้เป็นทางสัญจรได้ ทั้งนี้ รวมตลอดถึงทางหลวงและทางสาธารณะ

“การอำพรางตน” หมายความว่า การปกปิดเอกลักษณ์ส่วนบุคคลเพื่อจงใจมิให้มีการระบุตัวบุคคลได้ถูกต้อง เช่น การใช้สีพรางหน้า หรือการสวมหมวกคลุมหน้าหรือสวมผ้าคลุมหน้า

“การบังคับทางปกครอง” หมายความว่า การดำเนินการบังคับกับบุคคลหรือทรัพย์สินตามคำสั่งทางปกครอง ดังต่อไปนี้

- (๑) กรณีคำสั่งห้ามเข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะ ได้แก่
 - (ก) การจับกุมออกไปจากสถานที่จัดการชุมนุม
 - (ข) การเรียกให้ชำระค่าปรับทางปกครอง
- (๒) กรณีคำสั่งสลายการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวน ได้แก่
 - (ก) พนักงานเจ้าหน้าที่หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นสั่งการต่อผู้เข้าร่วมการชุมนุมโดยตรงเพื่อให้ออกไปจากสถานที่จัดการชุมนุม
 - (ข) การบังคับทางปกครองโดยตรง ได้แก่
 - (๑.๑) การดำเนินการบังคับกับบุคคลหรือทรัพย์สินตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำการหรือละเว้นการกระทำ โดยการใช้อำนาจทางกายภาพ หรือ
 - (๑.๒) การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ เช่น การใช้เครื่องพันธนาการ การใช้เครื่องกีดขวาง การใช้เครื่องก่อเสียง การฉีดน้ำ หรือการใช้สุนัขตำรวจ
 - (๑.๓) การใช้อาวุธ เช่น ปืนกระสุนยาง วัตถุระเบิด หรือสารที่ก่อให้เกิดความระคายเคืองหรือหมดสติ เช่น แก๊สน้ำตา หรือระเบิดควัน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๕. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๕.๑ บุคคลทุกคนมีเสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนโดยสงบและปราศจากอาวุธ (มาตรา ๖)

๕.๒ การชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวนบริเวณห้ามบุกรุกสถานที่สำคัญ เช่น อาคารรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล สถานที่ตั้งองค์การระหว่างประเทศ ที่ทำการศาล สนามบิน (มาตรา ๑๑)

๕.๓ ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะและเดินขบวนต้องเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยและบรรลุนิติภาวะ (มาตรา ๑๓)

๕.๔ มีการป้องกันและห้ามมิให้ชุมนุมใกล้สถานที่สำคัญ เช่น สถานที่ประทับของพระมหากษัตริย์ พระราชินี องค์กรราชการ และสถานที่พักอาศัยของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (มาตรา ๑๕)

๕.๕ การชุมนุมจะเกิดขึ้นได้ต้องมีหนังสือแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน (มาตรา ๒๑)

๕.๖ มีการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยที่ชัดเจน โดยให้เป็นอำนาจของพนักงานมีดุลพินิจสั่งเลิกและสลายการชุมนุมได้ (มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗) ทั้งนี้ตามความจำเป็นและพฤติการณ์

๕.๗ มีการให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการชุมนุมสาธารณะและชุมนุม (มาตรา ๓๒)

๕.๘ มีการกำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติฉบับนี้ (หมวด ๕)

.....